FIFUR

21.9.2020

Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry – FIFURin lausunto:

Asia:
Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2020 viidenneksi lisätalousarvioksi: Pääluokka 30 MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA: 10. Maaseudun kehittäminen 44. Maatalouden toimintaedellytysten turvaaminen (siirtomääräraha 3 v)

Lausunto:

Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry – FIFUR kiittää lausuntopyynnöstä viidenteen lisätalousarvioon liittyen. FIFURin lausunto koskee Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan Maaseudun kehittämisen luokan momenttia 44.

Alkutuotannon aloista pahiten koronakriisin talousvaikutuksista on kärsinyt kansainvälistä vientikauppaa tekevä turkisala. Markkinat sulkeutuivat lähes täysin koronakriisin alettua kevättalvella 2020.

FIFUR pitää kannatettavana, että lisätalousarviossa ohjataan maaseudun ja maatalouden alkutuotannon yrityksille toimintaedellytysten turvaamiseksi 30 miljoonaa euroa kustannustukina (MMM: Tiedote 3.9.2020). FIFURin jäsenyhdistyksiin kuuluvissa turkistilayrityksissä koronakriisi ja siihen liittyvät kansalliset ja kansainväliset rajoitteet ovat suoraan vähentäneet turkisnahkojen myyntiä ja menekkiä merkittävällä tavalla. Turkishuutokauppojen järjestäminen alkuperäisessä laajuudessaan on ollut täysin mahdotonta. FIFURin jäsentilat tarvitsevat kustannustukea selvitäkseen koronapandemian aiheuttamasta kriisistä.

Turkistilayritykset ovat olleet väliinputoajina toimialarajausten vuoksi esimerkiksi Valtiokonttorin jakamassa yritysten yleisessä kustannustuessa. FIFUR pitää tärkeänä, että maaseudun ja maatalouden yritysten toimintaedellytysten turvaamisessa kustannustukien jakoperusteet ovat sellaiset, että yritykset voivat niitä oikeasti hyödyntää.

Turkistilayritysten osalta FIFUR pitää tärkeänä, että rehukulut hyväksytään hakukelpoisiksi kustannuksiksi. Pääosa maaseutuelinkeinojen kustannuksista syntyy heinä- ja tammikuun välisenä aikana, kun taas pääosa tuloista, joihin mainitut kustannukset voidaan kirjanpidollisesti kohdistaa, kertyvät seuraavan vuoden keväällä, kesällä ja syyskesällä. Turkistuottajillakin koronakriisin takia tänä vuonna myymättä jääneet nahkat on tuotettu ja kulut aiheutuneet vuoden 2019 jälkipuoliskolla.

Lisäksi FIFUR pitää tärkeänä, että maaseudun yritysten kustannustuen jakoperusteissa keskitytään nimenomaan koronakriisin kullekin yritykselle aiheuttamien tulojen menetyksiin ja niihin liittyviin kustannuksiin. Johtuen kansainvälisistä suhdannevaihteluista, monella turkistuottajalla on takanaan negatiivisia tilinpäätöksiä, mutta edellytykset tuotannon jatkamiselle ja kannattavuudelle ovat syklisellä alalla hyvät. FIFURin jäsenyrityksissä on paljon sukupolvenvaihdoksia tai yritysoston vuosina 2013-2016 tehneitä nuorempia turkistuottajia, joiden yrityksissä on vielä yrityslainoja sisällä ja nyt päälle tuli koronakriisin markkinahäiriö. Kustannustuista päätettäessä tulee katsoa yritysten tilanne kokonaisvaltaisesti.

Koronapandemian markkinahäiriö aiheuttanut suomalaisille tuottajille yli sadan miljoonan euron myynnin menetykset

Turkiselinkeino ei ole perinteisten maatalouden tukien, eikä EU-tukien piirissä ja eroaa täten kustannusrakenteeltaan muista maatalouden aloista. Turkistuottajan tulo muodostuu neljä kertaa kaudessa Vantaalla Saga Furs Oyj:n huutokaupoissa saadusta nahan hinnasta. Koronapandemiasta johtuvan markkinahäiriön vuoksi huutokauppoja ei ole kuluvana vuonna päästy pitämään normaalilla tavalla.

Kansainväliseen turkiskauppaan koronapandemia ja siihen liittyvät matkustusrajoitukset ovat iskeneet kovasti vuoden 2020 aikana. Maakohtaisista epidemian ehkäisytoimista ja matkustusrajoituksista johtuen turkishuutokauppoihin

Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry
PL 5, VANTAA 01601
puh. 09 849 81
Y-tunnus: 0202314-2
www.fifur.fi stkl.vantaa@fifur.fi

Finlands Pälsdjursuppfödares Förbund rf
PB 5, VANDA 01601
tel. 09 849 8
FO-nummer: 0202314-2
www.fifur.fi stkl.vantaa@fifur.fi

Finnish Fur Breeders' Association
P.O. Box 5, VANTAA 01601, FINLAND
tel. +358 9 849 8
VAT FI02023142
www.fifur.fi stkl.vantaa@fifur.fi

FIFUR

Suomeen ja myös Tanskaan on päässyt fyysisesti vain pieni osa ostajista. Pidetyt verkkohuutokaupat eivät ole lähellekään korvanneet normaalivuosien fyysistä huutokauppamyyntiä.

Kaupan seisahtuminen on suoraan näkynyt suomalaisten turkistilayritysten tuloissa. Elokuun alussa FIFURin jäsenyritysten osalta menetettyjen tai myöhästyneiden myyntitulojen määrä oli nahkavarastojen perusteella arvioituna noin 108 miljoonaa euroa verrattuna vuoden 2019 vastaavan ajanjaksoon.

Kauden päähuutokauppojen kutistuminen koronan aiheuttaman markkinahäiriön vuoksi on ajanut monet tuottajat akuuttiin likviditeettikriisiin. Tilanne on täysin poikkeuksellinen ja aiheuttaa vakavia tilapäisiä rahoitushaasteita kaikille tuottajille heidän taloudellisesta tilanteestaan riippumatta.

8.-16. syyskuuta 2020 pidetyssä Saga Furs Oyj:n turkishuutokaupassa myytiin turkisnahkoja noin 72 miljoonan euron arvosta. Minkin osalta saavutettiin määrässä jopa yhden huutokaupan ennätys, 4,2 miljoonaa minkinnahkaa, mutta minkinnahkojen hinnat olivat heikot. Syyskuussa myydyistä minkinnahkoista suurin osa oli kerätty myyntiin muista tuottajamaista kuin Suomesta, eikä myyntitulos paikannut alkuvuoden menetettyä myyntiä suomalaisten tuottajien osalta. Suomalaisille tuottajille tärkeiden ketun ja suomensupin kauppa ei vetänyt, koska koronapandemian seurauksena päämarkkinoiden muotiteollisuus ei ehtinyt suunnitella ja valmistaa uusia mallistoja keväällä. Näin ketun ja suomensupin nahkojen kysyntä jäi vähäiseksi.

Näin ollen suomalaisilla turkistuottajilla rahoituksen ja mahdollisten tukitoimien tarve on edelleen suuri, ja on tärkeää, että suomalaisia turkistuottajia tuetaan myös lisätalousarvion piirin kuuluvilla tukitoimilla koronaepidemian aiheuttamassa markkinahäiriössä, jotta ala on elinvoimainen vientikaupan aikanaan elpyessä.

FIFURin näkemyksen mukaan sertifioiduilla turkiksilla on kysyntää, mutta koronaviruksen estotoimet ovat aiheuttaneet hankalasti ennustettavan markkinahäiriön. Turkisala on odottanut alan oman hintasuhdanteen olevan etenkin minkintuotannon globaalin pienenemisen myötä jo vähitellen kääntymässä parempaan. Koronavirusepidemia ja kansainväliset rajoitustoimet alan tärkeimmillä markkina-alueilla sekoittivat kuitenkin vuoden 2020 markkinatilanteen pahasti. Myös seuraavien huutokauppojen järjestäminen riippuu edelleen koronavirusepidemian kehittymisestä, eikä koskaan aiemmin alan kansainvälisessä historiassa huutokauppoja ole jouduttu vastaavalla tavalla siirtämään.

312 miljoonan euron viennin arvo ja 119 miljoonan euron verokertymä 2019

Turkiselinkeino on suuri vientitulojen tuottaja ja veronmaksaja. Verovuonna 2019 turkiselinkeinon viennin arvo oli 312 miljoonaa euroa, josta Suomessa tuotettujen turkisnahkojen arvo oli noin 150 miljoonaa euroa. Turkisala tuotti veroja ja maksuja Suomeen 119 miljoonaa euroa. Turkiselinkeinon suora työllisyysvaikutus on 4030 henkilöä. Turkiselinkeinon vuotuiset tilastot ovat Taloustutkimus Oy:n laskemat.

Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liiton - FIFURin alueyhdistyksiin kuului vuoden 2019 lopussa 676 jäsenyritystä, joilla on yli 700 turkiseläinten kasvatuspaikkaa. 95 % jäsentiloista on keskittynyt neljään Pohjanmaan maakuntaan: Pohjanmaa, Etelä-Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa ja Pohjois-Pohjanmaa. Näiden neljän maakunnan lisäksi Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liiton jäsentiloja on kaikissa Suomen lääneissä ja maakunnissa Ahvenanmaa mukaan lukien.

Kunnioittaen, Vantaalla 21.9.2020

Marja Tiura
Toiminnanjohtaja
Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto – FIFUR
050 511 3060
marja.tiura@fifur.fi